



# Økologi i Tyskland

Økologi Kongres 2011

Ved Statskonsulent Poul Ottosen

# Økologi i Tyskland

## Rammevilkår:

- Støtten til økologisk landbrug er reguleret inden for rammeloven "*Verbesserung der agrarstruktur und Küstenschutzes*" (GAK). Støtten finansieres af delstaterne og forbundsregeringen i fællesskab i forholdet 40/60. GAK er en del af det tyske landdistriktsprogram.
- De enkelte delstater kan hæve arealstøtten med henholdsvis 20 eller 30 pct.
- Økologikontrollen gennemføres af private virksomheder og finansieres af modtagerne. Enkelte tyske delstater giver dog støtte til kontrol.
- I 2009 blev der udbetalt 137 mio. € i støtte til de tyske økologer
- Økologisk forskning og information støttes via forbundsprogrammet BÖLN. Godt 450 forskellige forsknings- og udviklingsprogrammer har indtil nu modtaget støtte.



# Økologi i Tyskland

*Eksempler på forskelle i støttesatser delstaterne imellem:*

|                               | Til oprettelse (€/ha)              | Til vedligeholdelse (€/ha)       |
|-------------------------------|------------------------------------|----------------------------------|
| <b>Dyrkning af grøntsager</b> | 480 Grundsats i støtteprogrammet   | 300 Grundsats i støtteprogrammet |
| <i>Mindst</i>                 | 300 (Sachsen-Anhalt)               | 255 (Saarland)                   |
| <i>Højest</i>                 | 900 (Nordrhein-Westfalen/ Sachsen) | 360 (Hessen /Sachsen)            |
| <b>Græsarealer</b>            | 210 Grundsats i støtteprogrammet   | 170 Grundsats i støtteprogrammet |
| <i>Mindst</i>                 | 150 (Mecklenburg-Vorpommeren)      | 137 (Schleswig-Holstein)         |
| <i>Højest</i>                 | 324 (Sachsen)                      | 204 (Sachsen)                    |
| <b>Markbrug</b>               | 210 Grundsats i støtteprogrammet   | 170 Grundsats i støtteprogrammet |
| <i>Mindst</i>                 | 150 (Mecklenburg-Vorpommeren)      | 137 (Schleswig-Holstein)         |
| <i>Højest</i>                 | 324 (Sachsen)                      | 204 (Sachsen)                    |

- De enkelte delstater har selvbestemmelse ved fastsættelsen af arealstøtten til de enkelte dyrkningsområder.
- Støtten til omlægning har været afskaffet i flere delstater i perioden 2005/2006, men blev genindført med lavere støttesats i 2007.

# Økologi i Tyskland

## Økologisk landbrugsproduktion:

- I 2010 voksede det økologiske areal med 5,6 pct. til godt 1 million hektar.
- Ud af det samlede tyske landbrugsareal på 16.889.600 hektar anvendes ca. 5,9 pct. til økologisk produktion.
- Antallet af godkendte økologiske bedrifter er i 2010 vokset til 22.147 bedrifter. En stigning på 5,4 pct. i forhold til året før.

I nedenstående skema ses udsnit af væksten i den økologiske produktion i Tyskland:

| År   | Areal (ha.) | Andel af samlet landbrugsareal (pct.) | Antal bedrifter | Andel af samlet antal bedrifter (pct.) |
|------|-------------|---------------------------------------|-----------------|----------------------------------------|
| 2000 | 546.023     | 3,20                                  | 12.740          | 3,03                                   |
| 2005 | 807.406     | 4,79                                  | 17.020          | 4,64                                   |
| 2010 | 1.001.211   | 5,90                                  | 22.174          | 5,90                                   |

# Økologi i Tyskland

## Økologi eksport/import:

- Efterspørgslen stiger mere end produktionen.
- Importen af økologiske produkter er fordoblet fra 2001 til 2010. Der eksporteres ikke.
- Økologiforbruget per capita er 71 euro. - det halve i forhold til Danmark. *Et godt vækstpotentiale.*
- Tyskland er det største økologiske marked i EU – og næstefter USA det største i verden.
- I forhold til Danmark er den økologiske andel af cateringmarkedet forsvindende lille (1 pct.). *Igen et godt vækstpotentiale.*
- Knap halvdelen af den danske økologieksport går til Tyskland - og der er plads til meget mere.



# Økologi i Tyskland

## Økologisk omsætning:

- I 2010 steg væksten med beskedne 2 procent, hvormed den samlede økologiske omsætning beløb sig til 5,9 mia. euro. I 2011 forventes en vækst på 11 pct.
- Væksten i afsætningen er højere (3 pct.), men de faldende priser påvirker omsætningen negativt. Det er især discountbutikkerne, der sænker priserne på økologiske produkter.
- Det er primært de tyske naturkostbutikker der trækker væksten – 8 pct. i 2010.
- Det er især i Bayern, Berlin, Hamburg og Baden Württemberg, at man finder de økologiske specialbutikker.
- Væksten i afsætningen af økologiske produkter svinger meget produkterne imellem:

Smør (+ 18 pct.)

Yoghurt (+ 16 pct.)

Friske grøntsager (+ 11 pct.)



# Økologi i Tyskland

## Økologiske trends:

- Forbrugerne efterspørger specialprodukter, der giver merværdi på andre parametre end økologi - ØKO plus:

Regionale fødevarer

Bæredygtighed

Dyrevelfærd

Klima

Miljø

- De konventionelle supermarkeder indlemmer flere produkter i deres økologiske sortiment. Det gælder også discountkæderne.
- Økologiprodukter til børn lavet for børn. F.eks. *Hello Kitty* pasta og Capri Sonne økologisk juice.

# Økologi i Tyskland

## Mærkning:

Det mest kendte økologimærke i Tyskland er BIO-SIEGEL. Mærket er underlagt EU's forordning om økologiske standarder.

Restauranter og udenlandske produkter kan også mærkes med BIO-Siegel.

Flere delstater har egne regionale økologimærker. F.eks. BIO-Siegel Hessen og Bio Zeichen Mecklenburg-Vorpommern.

Halvdelen af økologiproducenterne er medlem af en producentforening. De store økologiske producentforeninger har egne mærker med skærpede krav. Det gælder bl.a. Bioland, Naturland og Demeter.

Fra 2010 bærer alle økovarer også EU-mærket.





# Spørgsmål ?



Tak for i dag